

A Pécsi Ítéltábla a dr. Abonyi Rita ügyvéd által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a Horváth Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe, tartózkodási helye) alperes ellen osztályos egyezség érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Pécsi Törvényszék 2012. február 21. napján kelt 15.P.21.598/2010/60. számú ítélete ellen a felperes által 62. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

**Ítéletet:**

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében részben megváltoztatja és az alperes késedelmi kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját 2005. január 1. napjában határozza meg.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseit.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 64.100 (hatvannégyezer-egyszáz) forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - az illetékes adóhatóság felhívására - 12.000 (tizenkettőezer) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Ezen felüli fellebbezett részében az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy az alperes a 200.000 (kettőszázezer) forint és annak 2005. január 1-től a kifizetésig járó, a késedellemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata tartozásáért a dr. Ö.É.közjegyző által 13016.Kjő.83/2004/13. számú 2004. augusztus 5. napján meghozott és 2004. október 6. napján jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzésében feltüntetett öröksége tárgyaival (S típusú XXX-000 forgalmi rendszámú személygépkocsi 2.200.000 (kettőmillió-kettőszázezer) forint értékben és a 0000000 szerződésszámú CSÉB 150-es biztosítás  $\frac{1}{2}$  része 25.000 (huszonötezer) forint értékben felel, amennyiben ezek már nincsenek meg, értékük erejéig egyéb vagyontárgyával felel.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

### Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a peres felek testvérek. Édesapjuk, K.I. 2004. március 29-én hunyt el.

A peres felek szüleinek házasságát a S Bíróság a P.21.156/1993/5. számú 1993. december 1-jén jogerőre emelkedett ítéletével bontotta fel. A perben kötött egyezség szerint a peres felek, mint gyermekek, az édesanya háztartásába kerültek az édesapa tartásdíj fizetési kötelezettsége mellett. Kecskés Imre gyermektartásdíj fizetési kötelezettsége a S Bíróság előtt P.20.551/1995. szám alatt folyamatban volt perben az 1995. szeptember 7-én kelt és jogerős végzéssel jóváhagyott egyezség alapján 1995. április 1. napjától szűnt meg mindkét gyermek vonatkozásában, amikortól a felperes az édesapja, az alperes pedig az édesanyja háztartásába került elhelyezésre.

Az 1979-ben született felperes 1997-től dolgozott. 1998-ig a néhai édesapjával, azóta külön háztartásban él. Az 1983-ban született alperes 2002. évben érettségizett, 2002-től 2003-ig nappali tagozatos hallgatóként szakmai képzésben vett részt, 2002-től 2009-ig a P Egyetem nappali tagozatos hallgatója volt. K.I. a gyermektartásdíj fizetési kötelezettségének megszűnését követően a tőle külön háztartásban élő nappali tagozaton tanulmányokat folytató alperest 1998-tól haláláig különböző nagyságú összegekkel támogatta, részére mindösszesen 1.296.000 forintot juttatott postai feladás vagy banki átutalás útján. Ezeket az összegeket az alperes nappali tanulmányai folytatásához, megélhetéséhez, tankönyvvásárláshoz, kollégiumi ellátásához használta fel.

K.I. az általa lízingelt S XXX-000 forgalmi rendszámú személygépkocsi hátralékos lízingdíját 2003. április 25-én egy összegben 820.000 forint megfizetésével egyenlítette ki. A gépkocsi kifizetéséhez K.I. édesanyjától, K.Á-nétól 400.000 forint összegű kölcsönt kapott. A kölcsön lejáratának időpontjában és a visszafizetés módjában a szerződő felek nem állapodtak meg.

K.I. halálát követően a hagyatéki eljárás dr. Ö.É. közjegyző előtt 13016.Kjő.83/2004. szám alatt volt folyamatban. Az eljárás során az örökhagyó végintézkedése nem volt ismert. A hagyatéki tárgyaláson a peres felek, mint az örökhagyó törvényes örökösei osztályos egyezséget kötöttek. Ennek tartalma szerint a felperes a b 0000. hrsz.-ú ingatlan egészének tulajdonjogát 6.000.000 forint értékben, míg az alperes a S típusú személygépkocsi egészének tulajdonjogát 2.200.000 forint értékben, valamint a CSÉB 150 biztosítás után járó teljes összeget 50.000 forint értékben örökölte, egyúttal a felperes kötelezettséget vállalta arra, hogy az alperesnek részletekben megfizet 1.900.000 forintot oly módon, hogy az első havi részlet a CSÉB 150 biztosítás után járó 25.000 forint, azt követően pedig 2004. szeptember 1. napjától kezdődően havonta az alperes kezeihez megfizet 15.000 forintot.

A hagyatéki eljárásban 2004. május 18-én K.Á-né 400.000 forint erejéig hagyatéki hitelezői igényt terjesztett elő az általa, néhai K.I-nek folyósított 400.000 forint kölcsön tekintetében. A hagyatéki hitelezői igényt a peres felek, mint törvényes örökösök nem ismerték el. A közjegyző a hagyatékot a 2005. augusztus 5-én kelt és 2004. október 6-án jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzésével a peres felek által megkötött osztályos egyezségnek megfelelően adta át a peres feleknek, mint az örökhagyó törvényes örököseinek, a hagyatéki hitelezőt pedig tájékoztatta arról, hogy igényét polgári peres úton érvényesítheti.

A hagyatéki hitelező K.Á-né 2004. szeptember 27-én terjesztett elő keresetlevelet a S Bíróságon a törvényes örökösök ellen 400.000 forint megfizetése iránt. A pert a S Bíróság a P.21.198/2005/5. számú végzésével a Pp.157.§ e) pontja alapján szüntette meg.

A peres felek nagymamája, K.Á-né K.I. temetését követően a néhai ingatlanából többféle iratot hozott el és azokat magánál tartotta. 2009. áprilisában hozta a felperes tudomására K.I. örökhagyó B 1998. április 2-án kelt írásbeli magánvégrendeletét, valamint az alperes részére küldött juttatások feladóvevényeit.

Az alperes 2009. április 22-én kelt levelével jogi képviselője útján felszólította a felperest az osztályos egyezségben vállalt fizetési kötelezettsége teljesítésére. A felperes 2009. május 4-én kelt levelében közölte az alperessel, hogy tudomására jutott, hogy édesapja élete során sok pénzzel támogatta az alperest, amit az alperes az osztályos egyezség megkötésekor előle eltitkolt. Ennek az összegnek a fele őt illette volna, mivel néhai édesapjuk életében őt nem támogatta. Rögzítette azt is, hogy egy esetleges peres eljárás során viszontkeresetet kíván előterjeszteni az említett összegek fele részének megfizetése iránt.

Az alperes 2009. június 8-án végrehajtási lap kiállítását kérte a felperessel szemben a hagyatékátadó végzésben foglalt kötelezettsége végrehajtása iránt.

2004. szeptember 27-én terjesztette elő K.Á-né felperes a S Bíróságon keresetét az alperessel és K.R-rel szemben. K.Á-né felperes hagyatéki hitelezői igény címén 200.000 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. K.Á-né követelését 2009. szeptember 28-án a felperesre engedményezte.

A felperes többször módosított keresetében a hagyatéki eljárásban az alperessel megkötött osztályos egyezséget a Ptk.210.§ (1) bekezdésére hivatkozással megtámadta és az örökhagyó által életében az alperesnek jutatott ajándékok értékének 50%-át, 1.299.500 forintot és ennek 2004. augusztus 6. napjától a kifizetés napjáig járó Ptk. szerinti késedelmi kamatát kérte az osztályos egyezség alapján az általa az alperesnek fizetendő 1.900.000 forint értékkülönbségetbe beszámítani. Mint engedményes kérte továbbá hagyatéki hitelezői igény címén 200.000 forint és annak 2005. január 1-től a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, valamint 313.456 forint perköltség megfizetésére kötelezni az alperest.

Az alperes a kereset elutasítását kérte az osztályos egyezség megtámadása, illetőleg a hagyatéki hitelezői igény tekintetében is, elsődlegesen elévülésre hivatkozással, ezen túlmenően a Ptk.619.§ (1) és (2) bekezdésére, a Csjt.60.§ (2) bekezdésére és a Ptk.362.§-ára, az összegyszerűség vonatkozásában pedig az okiratokkal bizonyított összegeken túl követelt 1.000.000 forint átadásának bizonyítatlanságára hivatkozással. A hagyatéki hitelezői igény tekintetében a kölcsönnyújtás tényét is vitatta.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 200.000 forint tőkét és annak 2009. szeptember 2-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest a felperes javára 10.000 forint, míg a felperest az alperes javára 457.200 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére.

Mind az osztályos egyezség megtámadása, mind pedig a hagyatéki hitelezői igény tekintetében azt állapította meg, hogy a igényérvényesítés határidőben történt, a felperes követelése egyik jogcímen sem évült el.

Az osztályos egyezség megtámadására alapított kereseti kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy a felperes a perben nem bizonyította, hogy a tévedését az alperes okozta vagy felismerhette, és a tévedés ténye önmagában nem ad alapot az osztályos egyezség eredményes megtámadására. E mellett arra is utalt, hogy az osztályos egyezség esetleges eredményes megtámadása esetén sem lenne lehetőség az örökhagyó által életében az alperesnek juttatott támogatás elszámolására a Csjt.60.§ (2) bekezdésére figyelemmel, mert az alperes az örökhagyó haláláig nappali tagozatos tanulmányait folytatta, így részére jogszerűen járt tartás. Kifejtette, hogy az örökhagyó tartásdíj fizetési kötelezettségét bírósági ítélet vagy végzés nélkül is teljesíthette és e körben az sem releváns, hogy a felperest az örökhagyó életében ilyen formában nem támogatta. Utalt továbbá a Ptk.619.§ (2) bekezdésére, amely szerint a tartásra rászorult leszármazók részére nyújtott tartást akkor sem kell osztályra bocsátani, ha azt az örökhagyó kifejezetten kikötötte.

A felperes e körben előterjesztett kereseti kérelme összegyszerűségéből csak a feladóvevényekkel és átutalást igazoló bizonylatokkal igazolt összegek juttatását tekintette bizonyítottnak, a felperes által állított további 1.000.000 forint alperes részére történt átadásának bizonyítottságát a perben kihallgatott tanúk vallomásainak mérlegelését követően nem fogadta el.

A hagyatéki hitelezői igény címén előterjesztett kereseti kérelmet megalapozottnak találta, a késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében azonban a keresettől eltérően 2009. szeptember 2. napjától, azaz a keresetlevél benyújtásától kezdődően kötelezte az alperest késedelmi kamat fizetésére.

A perköltség viselés körében megállapította, hogy a felperes túlnyomórészt, 90%-ban pervesztes lett. A Pp.81.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a peres feleket perköltség viselésére. E körben rögzítette, hogy a felemelt kereseti kérelem szerinti pertárgy értéket figyelembe véve határozta meg azt, tekintettel arra, hogy a kereseti

kérelem leszállítása az állandó bírói gyakorlat szerint az alperes részleges pernyertességét jelenti. Erre tekintettel azt állapította meg, hogy a felperes csupán 1%-ban lett pernyertes. Az elsőfokú bíróság ezért a perköltség összegét a felperes által perköltségként előterjesztett igény 1%-ában állapította meg, figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontjában írt minimum összegre is. Az alperes perköltségét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a), b) pontja és 4/A.§-a és 4.§(1) bekezdése alapján állapította meg bruttó 457.000 forintban.

A felperes részére az eljárás során engedélyezett személyes költségmentességre figyelemmel megállapította, hogy a feljegyzett eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és az osztályos egyezség megtámadása, valamint a hagyatéki hitelezői igény után a kamatfizetés kezdő időpontja tekintetében a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg ítélete indokolásában, hogy a perben a felperes nem bizonyította, hogy a tévedése lényeges körülményre vonatkozott és ezt a tévedését az alperes okozta vagy felismerhette. Változatlanul állította, hogy az osztályos egyezség megkötésének időpontjában nem volt tudomása arról, hogy néhai édesapjuk életében 1998-tól a haláláig az alperesnek 1.296.000 forint összeget juttatott, erről K.Á-né révén csak 2009. évben szerzett tudomást. Ennek bizonyítékaként kérte értékelni, hogy az írásbeli magánvégrendeletében az örökhagyó a felperest részesítette előnyben az alpereshez képest. Változatlanul állította, hogy a juttatások ismeretében az osztályos egyezség megkötésére részéről nem került volna sor, így tévedése lényeges körülményre vonatkozott. Életszerűtlennek és megalapozatlannak tartotta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy e lényeges körülményre vonatkozó tévedése okozásáról az alperes ne tudott volna, vagy azt ne ismerhette volna fel. Vitatta az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását is, hogy az örökhagyó által életében az alperesnek nyújtott támogatások tartásdíjnak minősülnek. Hivatkozott arra, hogy a perben nem nyert bizonyítást, hogy az alperes a Ptk.619.§-ára is figyelemmel rászorult volna a tartásra, így a juttatott összegek sem értelmezhetők ilyen célra adott hozzájárulásként.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság mérlegelését az 1.000.000 forint nyújtására vonatkozó bizonyítékok tekintetében.

Vitatta az elsőfokú bíróság által a hagyatéki hitelezői igény után megállapított késedelmi kamat fizetés kezdő időpontjának a helyességét. Álláspontja szerint 2005. január 1-jétől jogszerűen igényelt késedelmi kamatot.

Állította, hogy az alperesnek az örökhagyó nem az elsőfokú ítéletben írt 1.296.000 forintot, hanem - a keresetlevélhez csatolt iratok szerint - 1.433.000 forintot juttatott. Külön is sérelmezte az alperes részére megállapított perköltség összegét, azt álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eltúlzott mértékben állapította meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalására irányult. Egyetértett az elsőfokú ítéletnek azzal a megállapításával, hogy a felperes kötelezettsége ellenére

nem bizonyította, hogy a felperes tévedését az alperes okozta vagy felismerhette. Fenntartotta azt a védekezését, hogy édesapja rendszeresen, tartás céljából nyújtott részére támogatást. Osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját abban a körben, hogy a támogatások elszámolására a Ptk. 619.§ (2) bekezdése alapján nincs lehetőség, illetve, hogy a Csjt. 60.§(2) bekezdése alapján a tartásra rászorult volt, függetlenül attól, hogy jogerős határozat édesapja tartásdíj fizetési kötelezettségét megállapította-e vagy sem. Hivatkozott arra is, hogy a felperes a perben azt sem bizonyította, hogy a juttatások hagyatékhoz történő hozzászámítását édesapja kikötötte volna. Az elévülésre vonatkozó álláspontja fenntartása mellett a fellebbezéssel érintett további kérdések tekintetében az elsőfokú ítéletben kifejtett indokokat tartotta helyesnek.

A fellebbezés kisebb részben, az alábbiak szerint alapos:

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a perben csatolt feladóvevények tartalma alapján annyiban módosítja, hogy a K.I. által az alperesnek juttatott adományok összege 1.433.000 forint volt.

Az egyebekben helyesen megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság által levont jogi következtetésekkel a másodfokú bíróság csak részben értett egyet.

Mellőzi a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásából a Csjt.60.§ (2) bekezdésére és a Ptk.619.§ (2) bekezdésére vonatkozó bekezdéseket, egyetértett ugyanis a felperesnek azzal a fellebbezési hivatkozással, hogy néhai K.I. tartásdíj fizetési kötelezettsége 1995. szeptember 7. napján a S Bíróság előtt P.20.551/1995. szám alatt folyamatban volt perben megkötött jogerős egyezség alapján 1995. április 1. napjától kezdődően megszűnt, ezért tartásdíj fizetési kötelezettség hiányában a szükséges tanulmányait folytató alperes részére juttatott támogatása nem tartásdíjnak, hanem ajándéknak minősül.

Fellebbezésében alaptalanul hivatkozott ugyanakkor a felperes arra, hogy az elsőfokú bíróság az osztályos egyezség megtámadása címén előterjesztett kereseti kérelmét azért utasította el, mert a perben a felperes nem bizonyította, hogy tévedése lényeges körülményre vonatkozott, az elsőfokú ítélet indokolása ugyanis nem a lényeges körülménynek, hanem annak bizonyítatlanságát értékelte a felperes terhére, hogy a felperes tévedését az alperes okozta vagy felismerhette.

A másodfokú bíróság ugyanakkor az elsőfokú ítéletnek ezt a megállapítást az alábbiak szerint pontosítja:

A felperes azért támadja tévedésre hivatkozással a megkötött osztályos egyezséget, mert állítása szerint tévedésben volt a hagyaték állaga tekintetében. Perbeli álláspontja szerint a hagyatékhoz tartozott az az összeg is, amelyet az örökhagyó életében az alperesnek juttatott, e körben az elsőfokú bíróság által elfogadott postán feladott illetve átutalással küldött összegeken túl további 1.000.000 forint átadását is állította.

Az osztályos egyezség célja a hagyatéki vagyon örökösök közötti megosztása. Ez az egyezség az általános ügyleti megtámadási alapon támadható, így a felperes a Ptk.210.§-ának (1) bekezdésére hivatkozással azt megtámadhatta.

Ennek keretében a bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes lényeges kérdésben volt-e tévedésben, s tévedését az alperes okozta vagy felismerhette-e.

A Ptk.598-a értelmében az ember halálával a hagyaték, mint egész száll az örökösre. A hagyaték az örökhagyó halálakor meglevő aktív és passzív vagyon, tehát az örökhagyó tényleges vagyona és tartozásai. Olyan „követeléseket”, amelyek nem tartoznak az örökhagyó hagyatékába, csak a Ptk. szabályai alapján lehet érvényesíteni, és a hagyatéki vagyonhoz hozzászámítani.

A perbeli esetben az örökhagyó által az alperes részére juttatott ajándékot a Ptk. 619.§(1) bekezdése alapján akkor lehetne hozzászámítani a hagyatékhoz, ha a hozzászámítást az örökhagyó kikötötte volna, vagy a körülményekből arra lehetne következtetni, hogy a juttatást a hozzászámítás kötelezettségével adta (osztályrabocsátás). Csak ebben az esetben kerülhetne sor a Ptk. 620.§ (1) bekezdésének alkalmazásával a felperes által kért elszámolásra.

A felperes azonban a perben nem bizonyította, hogy az örökhagyó az osztályrabocsátás szándékával részesítette juttatásban az alperest, ennek bizonyítására az elsőfokú eljárás során becsatolt végrendelet sem alkalmas, a jog pedig e nélkül nem ad lehetőséget az elszámolásra. Nincs ugyanis a szülőnek jogszabály által előírt olyan kötelezettsége, hogy valamennyi gyermeke részére azonos összegű adományt juttasson.

Hozzá kellene számítani az alperesnek juttatott összeget a hagyatékhoz a Ptk. 666.§-ának (1) bekezdése alapján is, amennyiben a tényleges hagyatéki vagyon és a felperesnek juttatott örökség nem érné el a felperest megillető kötelesrész mértékét. Erről azonban a jelen ügyben nincsen szó, még akkor sem, ha az örökhagyó a felperes által állított teljes összeget juttatta volna az alperesnek.

Mindebből pedig az következik, hogy a hagyaték értéke tekintetében a felperes az osztályos egyezség megkötésekor nem volt tévedésben, ezért az egyezség megtámadása a Ptk. 210.§-ának (1) bekezdésére hivatkozással alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel, a jogalap hiányában szükségtelen annak perbeli vizsgálata is, hogy az örökhagyó által az alperesnek 1998-tól haláláig juttatott ingyenes adományok összege a felperes által a perben feladóvevényekkel és átutalási bizonylatokkal igazolt összegen túl további 1.000.000 forint tekintetében is fennállt-e vagy sem. (Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy e körben az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helyesen mérlegelte, figyelembe véve a perben a felperes által mindvégig hangoztatott azt a tényt is, hogy néhai Kecskés Imre igen szerény anyagi körülmények között élt, rokkantsági nyugdíja így nem nyújthatott fedezetet ilyen összegű juttatás nyújtására az alperes részére.)

Alapos a fellebbezés a hagyatéki hitelezői igény után alperest terhelő késedelmi kamat kezdő időpontja tekintetében.

Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában, hogy a K.Á-né által néhai K.I. részére nyújtott 400.000 forint kölcsön K.I. halálával, 2004. március 29. napjával lejárttá vált.

A Ptk.323.§ (1) bekezdése szerint a kötelezett halálával a szerződés nem szűnik meg, kivéve, ha csak személyesen teljesíthető szolgáltatásra irányult.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt helyesen állapított meg a bíróság, hogy a kölcsön lejártában és visszafizetésének módjában a szerződést kötő felek, azaz K.Á-né és néhai K.I. nem állapodtak meg, így a fentiek értelmében a kötelezett, néhai K.I. halálával a szerződés nem szűnt meg és a kötelezettség nem is vált lejárttá.

A Ptk.526.§-a szerint a határozatlan időre kötött kölcsönszerződés 15 napi felmondással szüntethető meg. A (2) bekezdés szerint a hitelezőnek a kölcsönre vonatkozó visszakövetelési joga a szerződésben meghatározott lejárati, illetve lejáratok szerint, felmondás esetén pedig a felmondási idő elteltével nyílik meg.

Az irányadó tényállás szerint K.Á-né 2004. szeptember 27-én terjesztett elő hagyatéki hitelezői igényét, amely a fentiek értelmében a jogutód peres felek tekintetében a határozatlan idejű kölcsönszerződés felmondásának minősült. Ehhez az időponthoz képest a felmondási idő elteltével megnyílt a hitelezőnek a kölcsönösszeg visszakövetelésére vonatkozó joga, így a 2005. január 1-től előterjesztett késedelmi kamatigény a Ptk.298.§ b) pontja és 301.§ (1) bekezdése alapján megalapozott.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy bár az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában felhívta a Ptk.679.§ (1) bekezdését, azonban ítélete rendelkező részében nem határozta meg, hogy az alperes mely vagyontárgyaival felel a hagyatéki hitelezői igény tekintetében.

A Ptk.679.§ (1) bekezdése értelmében az örökös a hagyatéki tartozásokért a hagyaték tárgyaival és annak hasznaival felel a hitelezőnek. Amennyiben a követelés érvényesítésekor a hagyaték tárgyai vagy hasznai nincsenek az örökös birtokában, annyiban az örökös öröksége erejéig egyéb vagyonával is felel.

A bíróságnak ítéletében a fenti szabályra tekintettel fel kell tüntetnie az örökös vagyonának azt a részét, amelyből a kereseti követelés behajtható (Pp.216.§).

A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság a hagyatéki hitelezői igény tekintetében egyébként helyes alperesi marasztalást kiegészítette azzal, hogy a tartozásért az alperes az általa örökölt vagyontárgyakkal felel, illetve azok hiányában felelőssége az örökség erejéig egyéb vagyontárgyakkal is fennáll.

Alaposnak találta a másodfokú bíróság a felperes fellebbezését a perköltségviselés körében is. A felperes a per során a keresetét többször módosította, így az elsőfokú



ítélettel elbírált kereseti kérelmein kívül 10.000.000 forint értékű tulajdonjog megállapítása iránti kereseti kérelmet, illetve 179.900 forint megfizetése iránti egyéb jogcímen előterjesztett kereseti kérelmet is előterjesztett. A tulajdonjog megállapítása iránti keresetétől azonban a per során elállt, e vonatkozásban a pert az elsőfokú bíróság a 8.P.21.598/2010/5. számú végzésével szüntette meg és a felperest a keresetindítás folytán az alperes javára 12.500 forint költség megfizetésére kötelezte. A 179.920 forint egyéb jogcímen előterjesztett kereseti kérelem tekintetében ugyancsak a felperes elállása folytán hozott permegszüntető végzést az elsőfokú bíróság P.21.598/2010/45. szám alatt, amelyet az alperes fellebbezése folytán a másodfokú bíróság Pf.III.20.676/2011. számú végzésével részben, a perköltség viselés körében megváltoztatott, és ugyancsak 12.500 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezte a felperest az alperes javára.

A tulajdonjog megállapítása és a 179.900 forint megfizetése iránti egyéb kereseti kérelmek tekintetében tehát nem a kereset leszállítására, hanem az elállás folytán a per megszüntetésére került sor, így az elsőfokú bíróság a perköltségszámítás alapjául tévesen vette figyelembe az e kereseti kérelmek pertárgyértékét is.

Az elsőfokú ítélettel elbírált kereseti kérelmek pertárgyértéke összesen 1.499.500 forint volt, amelyből 200.000 forint tekintetében volt sikeres a felperes kereseti kérelme, így a felperes 13, az alperes 87%-ban lett pernyertes. A 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján, ezért felperes részére 12.378 forint ügyvédi munkadíj jár, illetve a felperes által útiköltség címen előterjesztett, összesen 48.736 forint költségigény 13%-a, amely 6.335 forint, a teljes felperesnek járó perköltség tehát 18.722 forint. Az alperesnek pernyertessége folytán a Pp.81.§ (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése és 4/A§-a alapján 82.839 forint bruttó ügyvédi munkadíj jár. A két összeg különbözeteként ezért a másodfokú bíróság az alperest a felperes javára 64.100 forint elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatása a Pp. 253.§(2) bekezdésén alapul.

A Pp.253.§ (3) bekezdés második mondata alapján a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül határozat a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

A másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság tévesen mellőzte felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt elsőfokú eljárási illetékből a Pp.81.§ (1) bekezdése alapján pervesztessége alapján alperest terhelő illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezést. Az alperes részbeni marasztalására tekintettel a Pp.81.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte ezért a másodfokú bíróság az alperest elsőfokú eljárási illeték viselésére.

A túlnyomó részben sikertelen fellebbezés folytán a felperes perköltséget nem igényelhet és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének viselésére, amelynek mértékét a másodfokú bíróság az alperes és jogi képviselője között létrejött megállapodás és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2.§(1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg.

A felperes személyes költségmentességére figyelemmel a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2012. november 9.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Kutasi Tünde s.k. bíró